

A Kúria a dr. Bajusz Imre ügyvéd által képviselt I. rendű, III. rendű, IV. rendű, V. rendű, VI. rendű, VII. rendű, VIII. rendű, IX. rendű, X. rendű, XI. rendű, XII. rendű, XIII. rendű, XV. rendű, XVI. rendű, XVII. rendű, XVIII. rendű, XIX. rendű, XX. rendű, XXI. rendű, XXII. rendű, XXIII. rendű, XXIV. rendű, XXV. rendű, XXVI. rendű, XXVII. rendű, XXVIII. rendű, XXIX. rendű, XXX. rendű, XXXI. rendű, XXXII. rendű, XXXIII. rendű, XXXIV. rendű, XXXV. rendű, XXXVI. rendű, XXXVII. rendű, XXXVIII. rendű, XXXIX. rendű, XL. rendű, XLI. rendű, XLII. rendű, XLIII. rendű, XLIV. rendű, XLV. rendű, XLVI. rendű, XLVII. rendű és XLIX. rendű felpereseknek - a dr. ... tű. hadnagy jogtanácsos által képviselt Heves Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (mint a Hatvani Hivatásos Tűzoltóság jogutóda) alperes ellen távolléti díj és járulékai megfizetése iránt az Egeri Munkaügyi Bíróságon 5.M.125/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Heves Megyei Bíróság 2.Mf.25.266/2011/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperesek által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Heves Megyei Bíróság 2.Mf.25.266/2011/5. számú ítéletét a per főtárgya, valamint a III., VI., VII., XIV., XVII., XVIII., XXIII., XXV., XXIX., XXX., XXXII., XXXIV., XL., valamint XLIX. rendű felperesek elsőfokú perköltség fizetési kötelezettségét helybenhagyó részében, hatályában fenntartja.

A jogerős ítéletet abban a részében, amelyben helybenhagyta az elsőfokú ítéletnek a felpereseket fejenként bruttó 25.000,- Ft-ban marasztaló rendelkezését, részben hatályon kívül helyezi, az Egeri Munkaügyi Bíróság 5.M.125/2010/5. számú ítéletét ebben a körben részben megváltoztatja és az I., VIII-X. rendű, XI., XIII., XV., XVI., XIX., XX., XXII., XXVII., XXVIII., XXXI., XXXIII., XXXV-XXXVIII., XLII-XLIV., XLVI., XLVII. rendű felperesek által fizetendő elsőfokú perköltség összegét egyenként 10.000,- Ft (Tízezer forint) + 2.700,- Ft (Kettőezer-hétszáz forint) áfa összegre leszállítja, a IV., V., XII., XXI., XXIV., XXVI., XXXIX., XLI., XLV. rendű felperesek által fizetendő elsőfokú perköltség

összegét pedig egyenként 15.000,- Ft (Tizenötezer forint) + 4.050,- Ft (Négyezer-ötven forint) áfa összegre leszállítja.

A felperesek a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségüket maguk viselik.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperesek valamennyien tűzoltóként hivatásos szolgálati viszonyban álltak az alperessel, munkájukat 24/48 órás váltásos szolgálatban, vezényléses munkarendben végezték.

A felperesek keresetükben a munkaszüneti napokra járó elmaradt távolléti díjuk megfizetésére kérték az alperest kötelezni.

Az Egri Munkaügyi Bíróság 5.M.230/2006/21. számú közbenső ítéletében megállapította a felperesek távolléti díjának számítási módját, melyet a Heves Megyei Bíróság 2.Mf.25.384/2007/3. számú közbenső ítéletével részben megváltoztatta, részben az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyta.

A jogalapra vonatkozó irányadó jogerős döntés szerint:

1. A szakszervezeti tag felpereseket 2000. január 24. napjától 2003. június 30. napjáig a munkaszüneti nap után - ha szolgálatra nem voltak beosztva - 1 munkanapi távolléti díj illeti meg.
2. A szakszervezeti tag felpereseket 2000. január 24-től 2003. június 30. napjáig, ha munkaszüneti napon szolgálatot teljesítettek, az aznapi munkáért járó illetményen felül 1 munkanapi távolléti díj illeti meg.
3. A szakszervezeti tag felpereseket 2000. január 24. napjától 2003. június 30. napjáig a munkaszüneti nap után, ha erre a napra szabadságot vettek igénybe, akkor a munkaszüneti nap miatt 1 munkanapi távolléti díj és a szabadság miatt 1 napi munkaidőre átlagolt távolléti díj illeti meg.
4. A nem szakszervezeti tag felpereseket 2002. március 16. napjától 2003. június 30. napjáig illetik meg az 1., 2., és 3. pontban rögzítettek.
5. 2003. július 1. napjától a munkaszüneti napra szolgálatra beosztott felpereseket a munkájukért járó illetményen felül a munkavégzéssel arányos távolléti díj is megilleti.
6. 2003. július 1. napjától a felpereseket, ha a munkaszüneti napra szolgálatra voltak beosztva és erre a napra szabadságot vettek igénybe, akkor az 1 napi szabadságra járó távolléti díjra jogosultak.

Az Egri Munkaügyi Bíróság igazságügyi könyvszakértő bevonásával a II. rendű felperes igényére nézve összezszerű számításokat végzett és a II. rendű felperes keresetét elutasító részítéletet hozott, amely a Heves Megyei Bíróság - felülvizsgálati eljárás tárgyát nem képező - helybenhagyó ítélete folytán jogerőre emelkedett.

Ezt követően az Egri Munkaügyi Bíróság 5.M.125/2010/5. számú kijavított ítéletében - a korábbi részítéletével érintett II. rendű felperes kivételével - a felperesek keresetét elutasította és a felpereseket fejenként bruttó 25.000,- Ft perköltség megfizetésére kötelezte az alperes részére.

Indokolásában utalt arra, hogy a felperesek a perbeli időszakban valamennyien azonos módon kerültek díjazásra. A jogerős közbenső ítéletben foglalt számítási mód alkalmazásával pedig megállapíthatóan nem keletkezett távolléti díj hátraléka az alperesnek.

A munkaügyi bíróság a II. rendű felperesre vonatkozó részítéletében kifejtett jogi álláspontja az volt, hogy a 2000. január 24-től 2003. június 30-ig terjedő időszakban, amennyiben a felperesek nem voltak munkaszüneti napra beosztva, akkor a munkaszüneti napra járó 8 órás távolléti díjat a havi illetményükkel megkapták. Amennyiben munkaszüneti napon szolgálatot teljesítettek, az aznapi munkáért járó illetményen felül 1 munkanapi távolléti díjra voltak jogosultak. Minthogy 1 napi szolgálatteljesítési idő alól a felperesek - a váltásos szolgálatra tekintettel - akkor mentesültek, ha 3 nap szabadságot vettek igénybe, ezért a munkaügyi bíróság szerint a szabadság miatti távolléti díj csak 8 órás távollétet jelenthet. Így ha a szabadságra vonatkozóan 8 órás távolléti díjjal kell számolni a munkaszüneti napra szolgálatra beosztott, de szabadságon lévő hivatásos állományú tagnak, akkor is 8 órás távolléti időre jogosult, ha a munkaszüneti napon szolgálatra volt beosztva és ténylegesen szolgálatot teljesített. Ekkor meg kell kapnia a teljes illetményét a szolgálatra való beosztása miatt és emellett a 8 órára számított távolléti díjat is.

A munkaügyi bíróság indokolásában kiemelte, hogy a felperesek 24 órás szolgálatot teljesítettek és a váltási idő reggel 7 órakor volt. Amennyiben a távolléti díjat a munkaszüneti napra tekintettel 24 órával számolnánk el, akkor a hivatásos állomány tagja több órára eső távolléti díjat kapna, mint amennyit a munkaszüneti napon ténylegesen ledolgozott, illetve többet, mint amennyire szabadsága kivétele esetén jogosulttá válna.

A per főtárgya tekintetében az I., III-VII., XII., XVII., XVIII., XXI., XXIII-XXVI. rendű, XXIX., XXX., XXXII., XXXIX., XL., XLI., XLV. és XLIX. rendű felperes élt fellebbezéssel.

Álláspontjuk szerint esetükben 1 munkanap 24 órás szolgálati napot jelent, ezért a távolléti díjat a per tárgyává tett esetekben 24 órára és nem 8 órára vetítve kell számolni.

A perköltségre vonatkozó elsőfokú rendelkezés tekintetében valamennyi felperes fellebbezett.

A Heves Megyei Bíróság 2.Mf.25.266/2011/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, míg a fellebbezett részében helyes indokainál fogva a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

A jogerős ítélet ellen a per főtárgya tekintetében az I., III., IV., V., VI., VII., XII., XVII., XVIII., XXI., XXIII., XXIV., XXV., XXVI., XXIX., XXX., XXXII., XXXIX., XL., XLI., XLV., XLIX. rendű felperesek, míg a perköltség vonatkozásában valamennyi felperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be. A jogerős ítélet hatályon kívül helyezését kérték, a per főtárgya tekintetében felülvizsgálati kérelemmel élő felperesek - tartalmuk szerint - az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes keresetük szerinti marasztalását, míg valamennyi felperes az elsőfokú perköltség összegének csökkentését.

Érvelésük szerint a perbeli első (2000. január 24-től 2003. június 30-ig), majd jogszabályváltozás miatt ettől eltérően számítandó második (2003. július 1-től peresített) időszakra a jogszabály által előírt és számított távolléti díjat nem a Munka Törvénykönyve szerinti 8 órás munkanapra, hanem a hivatásos tűzoltókra alkalmazandó, perbeli időszakban hatályos, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 84. § (2) bekezdése, 86. § (6) bekezdése, továbbá a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 20/1997. (III.19.) BM rendelet 7/A. §-ának alkalmazásával a 24/48 órás váltásos szolgálat alapján 24 órás szolgálati napra, de legalább ebből a munkaszüneti napra eső szolgálati időre kell számítani.

A felperesek valamennyien sérelmezték a munkaügyi bíróságnak a perköltség „egyenlősdí megállapítására” vonatkozó rendelkezését. Álláspontjuk szerint a Pp. 82. § (2) bekezdése alapján a perköltséget érdekeltségük arányában kellett volna megosztani, összességében a megítélt perköltség meghaladja a pertárgyérték 10 %-át, amely a Pp. 79. § (1) bekezdésébe ütközően jogsértő, mert a fél javára az általa felszámítottnál több perköltséget megállapítani nem lehet.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem a per főtárgya tekintetében nem alapos, míg a perköltségre vonatkozó részében részben alapos.

A felperesek szolgálatteljesítési ideje nem vitatottan a Hszt. 84. § (1) bekezdésében meghatározott heti 40 órás szolgálatteljesítési időtől eltért, a Hszt. 84. § (2) bekezdése szerint annál hosszabb volt. Esetükben egy szolgálat 24 órát jelentett.

A 2003. június 30-ig hatályos Hszt. 86. § (6) bekezdése szerint a Munka Törvénykönyvében meghatározott munkaszüneti napokon túl, munkaszüneti nap az egyes fegyveres szervek e törvény különös szabályait tartalmazó második részében meghatározott napjai.

A munkaszüneti napra távolléti díj jár.

A Legfelsőbb Bíróság e jogi szabályozás alapján született eseti döntései szerint a hivatásos állomány tagját a törvény szerint a munkaszüneti napra távolléti díj illeti meg. A jogszabály helytálló értelmezése szerint ez azt jelenti, hogy a hivatásos állomány tagját a munkaszüneti napra távolléti díj attól függetlenül illeti meg, hogy azon a napon teljesít-e szolgálatot a munkaidő-beosztása szerint. A törvény nem tartalmaz olyan megszorító rendelkezést, amely a távolléti díj kifizetését további feltételtől tenné függővé. (BH 2002.246) A hivatásos állománynak a munkaszüneti napon szolgálatra beosztott, de szabadságot igénybe vevő tagját a távolléti díj kétszeresen illeti meg. (BH 2003.387, EBH 2002.798)

A Hszt. 2003. július 1-től hatályos 86. § (6) bekezdése akként rendelkezik, hogy a Munka Törvénykönyvében meghatározott munkaszüneti napokon túl, munkaszüneti nap az egyes fegyveres szervek e törvény különös szabályait tartalmazó második részében meghatározott napjai. Munkaszüneti napon teljesített szolgálatért a hivatásos állomány tagját a munkájáért járó illetményén felül a távolléti díj is megilleti. A 20/1997. (III.19.) BM rendelet 7/A. §-a a Hszt. 86. § (6) bekezdésének végrehajtására vonatkozik.

A perbeli időben hatályos szabályozás mellett az alperes helytálló érvelése szerint mindenekelőtt a jogalap tekintetében hozott jogerős bírósági döntést kellett a Pp. 229. §-ára figyelemmel irányadónak tekinteni, melynek anyagi jogerejéhez a felek, a bíróság és más hatóságok is kötve vannak.

A felek között vita tárgyát a jogerős döntésben foglalt „egy

munkanapi távolléti díj", „egy napi munkaidőre átlagolt távolléti díj” számítási módja képezte.

E körben a Kúria osztotta az eljárt bíróságok jogi álláspontját, mely szerint a felperesek tekintetében 1 munkanapi távolléti díj alatt 8 órára számított távolléti díjat kell érteni. A felperesek 1 munkanapra eső szolgálatteljesítési időt tévesen azonosították az általuk teljesített speciális készenléti szolgálat 24 órás szolgálatteljesítési idejével, mert egy szolgálat alatt a felperesek részéről 3 munkanap került ledolgozásra. Ezért e körben a keresetüket elutasító érdemi döntést a másodfokú bíróság – a fellebbezés keretei között – jogszabálysértés nélkül hagyta helyben.

Az elsőfokú perköltség összegének megállapításakor a munkaügyi bíróság a pernyertes alperes képviselője által kifejtett munkára figyelemmel döntött, melyet a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdésére utalással hagyott helyben, ugyanakkor az eljárt bíróságok nem indokolták meg az IM rendelet 3. § (2) – (5) bekezdésében meghatározott összegnél magasabb összegben megállapított perköltség megállapítását. A pervesztes felperesek azonos mértékű perköltség viselésére való kötelezése az általuk érvényesített igény összegének teljes figyelmen kívül hagyása mellett jogsértő. A perbeli esetben ugyanis a munkaügyi bíróság a 25.250,- Ft-os kereseti követeléssel, valamint a legmagasabb, a 464.389,- Ft követeléssel élő felperest is egységesen 25.000,- Ft elsőfokú perköltség megfizetésére kötelezte, így megállapíthatóan ez az összeg valamennyi felperes esetében a pertárgy értékének 5 %-át meghaladta, a legtöbbjük esetében sokszorososan, amely sérti az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a)pontjában foglaltakat, valamint a Pp. 79. § (1) bekezdését, ezért a Kúria a 300.000,- Ft alatti követeléssel élő felperesek által alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét arányosan leszállította.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a per főtárgya tekintetében, valamint abban a részében, melyben helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletének a felpereseket fejenként bruttó 25.000,- Ft-ban marasztaló rendelkezését – a rendelkező rész szerinti felperesek tekintetében – a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. Az elsőfokú perköltség helybenhagyására vonatkozó rendelkezést ez meghaladóan a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, a munkaügyi bíróság ítéletét e körben megváltoztatta és – a rendelkező rész szerinti felperesek tekintetében – a perköltség összegét leszállította.

A per főtárgya tekintetében a felperesek pervesztesek lettek, míg egyes felperesek felülvizsgálati kérelme a perköltség tekintetében

kis részben alapos volt. Mivel a per főtárgya tekintetében az alperes pernyertes lett, akinek a felülvizsgálati eljárásban költségigénye nem volt, a Kúria a Pp. 81. § (1) bekezdése alkalmazásával akként döntött, hogy a felperesek a felülvizsgálati eljárásban a felmerült költségeiket maguk viselik.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2013. január 23.

dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírószági tisztviselő